

Beszámoló az Élelmiszervizsgálati Közlemények XXXIX. kötetéről

1993-ban az Élelmiszervizsgálati Közlemények XXXIX. kötete a továbbfejlesztett formátumban és a korábbiakhoz képest jóval nagyobb terjedelemben jelent meg. A külső megjelenés és forma megfelelt az 1992. évben kialakítottnak, ami kisebb eltérésektől eltekintve mind a négy megjelent füzet esetében egységesen megvalósult. Mindennek alapját a gyakorlattá vált számítógépes nyomdai előkészítés biztosította, ami elfogadható szinten tartotta az előfordult hibák számát. Míg az első két füzet a megfelelő negyedéves ütemezés szerint jelent meg, a harmadik és negyedik füzet kiadása jelentős késéssel valósult meg. Ennek oka az 1993. októberében megtartott nemzetközi és nemzeti konferencia kiadványok előkészítésének időbeni egybeesése (harmadik füzet), illetve a hiányzó pénzügyi fedezet (negyedik füzet), ami miatt ez utóbbi kiadása átcsúszott 1994. első hónapjaira. Az MTI-ből részben kivált és azután önállósodott nyomda nem váltotta be a reményeket; a nyomdai kivitelezés színvonala elmaradt az elmúlt évitől.

A publikálásra beküldött dolgozatok és tájékoztató beszámolók száma az elmúlt évben kissé csökkent, de a sokoldalú – elsősorban az élelmiszermínőség különböző eseményeit, híreit ismertető – szakmai információk 1993. évben is lehetővé tették a bővített terjedelmű füzetek kiadását.

Az elmúlt évben összesen 25 eredeti közlemény, illetve beszámoló jelent meg, ami meghaladja az utóbbi évek átlagát és megfelel az 1992. évi szintnek. A bővített terjedelemben azonban főként az információs anyagok, szabványjegyzékek, hirdetések stb. oldalszámának növelésével valósult meg, ami bizonyára nem vált a szakfolyóirat hátrányára. A szerzők munkahely szerinti megoszlása a következő számokkal jellemezhető:

Főhatóság (FM, MSZH)	10 %
Élelmiszereellenőrző intézmények	14 %
Kutatóintézetek	33 %
Egyetemek, főiskolák	36 %
Élelmiszere-előállítók	2 %
Külföldi szerzők publikációi	5 %

A fenti táblázatból kitűnik, hogy a kutatóintézetek évek óta a publikációk 1/3-át adják. A főhatóságok által megjelentetett évenkénti átlagosan 2-2 cikk (az elmúlt évben részben társszerzőként) szintén

stabil alkotórésze a lapnak. Elismerésre méltó és rendkívül örvedetes, hogy az egyetemek és főiskolák által megjelentetett dolgozatok számának évek óta tartó csökkenő trendje megállt, sőt a legjobb évek szintjére állt vissza. Több szempontból is figyelemre méltó, hogy az elmúlt évben két Orvostudományi Egyetem jelentetett meg publikációt az élelmiszeranalitikához közeli szakterületen. Nagy mértékben visszaesett az élelmiszerellenőrző intézmények publikációs részaránya. Ez a tény annál inkább negatívan értékelendő, mivel a világbank által támogatott hatósági laboratóriumi műszercentrumok néhány évvel ezelőtt már megkezdték hivatalos működésüket. Tartósnak tűnik az a tendencia, hogy az élelmiszerelőállítók önálló dolgozattal nem (vagy elvéve, csak társszerzőként) szerepelnek. Az elmúlt évben csak egy külföldi szerző publikációját közöltük, de egy külföldi módszerismertetőt is megjelentettünk.

Az elmúlt évi publikációk tartalmi szempontból a következők szerint csoportosíthatók:

- A legtöbb cikk ismételen az élelmiszerek minőségellenőrzésével, minőségvizsgálatával és a hatósági élelmiszerellenőrzés történetével foglalkozik [1, 2, 3, 4].
- Az elektroforézis élelmiszeranalitikai alkalmazásának eredményeit és trendjeit mutatja be egy hosszabb "review" szerű dolgozat [5].
- LDL gélelektroforézises, jodometriás és tiobarbitursavas meghatározási módszereinek összehasonlító vizsgálatát elemzi egy közlemény [6].
- Több publikáció tér ki az élelmiszerek élvezeti értékét meghatározó érzékszervi tulajdonságok vizsgálatára és a fogyasztói preferencia változásaira [7, 8, 9].
- Italaink alumínium-tartalmáról egy cikk jelent meg [10].
- Benzooesav és szorbinsav nagynyomású folyadékkromatográffal végzett egymás melletti meghatározásáról számol be egy közlemény [11].
- A fotoakusztikus spektroszkópia egyik lehetséges alkalmazását mutatja be egy cikk paprikaőrlemények szártartalom mérésén keresztül [12].
- A műtrágyázás hatását elemzi egy anyag őszi búzafajták terméshozamára, sütőipari és egyes beltartalmi tulajdonságaira vonatkozóan [13].

- Külföldi folyóiratból vettünk át egy széles áttekintést nyújtó publikációt egyrészt a nyomelemek meghatározásához alkalmazott módszerekről, másrészt egy módszerismertetőt a HPLC biotechnológiai alkalmazásáról [14, 15].
- Összehasonlító vizsgálatok eredményeiről számol be egy dolgozat, melyet gyors fehérjemeghatározóval és a Kjeldahl módszerrel végeztek [16].
- Két publikáció jelent meg a radioaktivitás területén a környezeti radioaktív szennyezettség alakulásáról és a gamma-aktivációs analízisről [17, 18].
- Cikksorozat kezdődött élelmiszerek és takarmányok D-aminosav tartalmának meghatározásáról, melynek első részét a 4. füzetben közzétettük le [19].
- Összesen 5 beszámoló adott ismertetést nemzetközi és hazai konferenciákon elhangzott előadásokról [20, 21, 22, 23, 24, 25].

A szakmai publikációkat mind a négy füzetben kiegészítettük különböző információs anyagokkal. A legnagyobb terjedelemben az "Élelmiszer Minőségügyi Információs Centrum" híryanagjai jelentek meg, amelyekben a világ élelmiszertermelésének és -forgalmazásának szabályozásáról szóló híreket közzétettük le. Magyar nyelven először publikáltuk a Nemzetközi Gyümölcsle-Szövetség Módszerkönyvének tartalomjegyzékét és az ISO-szabványok jegyzékét a mezőgazdaság és élelmiszeripar területén.

Az elmúlt évben az Élelmiszervizsgálati Közlemények két különszámát is sikerült megjelentetni. Az élelmiszerelőállítók és -forgalmazók számára hasznos tájékoztatót nyújt az "Élelmiszerek fogyasztathatósági határidejének és minőségmegőrzési időtartamának jegyzéke", amely 1992. szeptember 30-ig összegyűjtve tartalmazza a hivatalosan megállapított és közzétett fogyasztathatósági határidőket, illetve minőségmegőrzési időtartamokat. Az Élelmiszer Minőségellenőrzés X. Tudományos Konferenciája alkalmából jelent meg "A magyarországi hatósági élelmiszerellenőrzés kialakulása és rövid története és Arcképek a magyar hatósági élelmiszer-ellenőrzés történetéből (1970-1993)" című kiadvány.

Az együttműködés az Élelmiszerminősítő Kamarával a korábban megkötött megállapodásnak megfelelően folytatódott. Ennek eredményeképpen – az elmúlt évben is – a Kamara minden tagja kézhez kapta az "Élelmiszervizsgálati Közlemények" megjelent füzetait. Együttműködésünk az Élelmiszerminősítő Kamarával az 1994. évben remélhetően hasonló formában folytatódik.

A hazai lapszemlék és a rendezvénynaptár megjelentetése az elmúlt évhez képest nem változott. Változatlanul nehézségeket okozott a külföldi társ-szakfolyóiratokban publikált élelmiszeranalitikai és a minőségüggyel kapcsolatos dolgozatok referálása. A felkért új rovatvezető várhatóan képes lesz ismételten létrehozni egy működőképes referáló hálózatot.

Molnár Pál

Irodalom

1. Gönczy Á.: ÉVIK **39** (1993) 1, 45-54
2. Gönczy Á.: ÉVIK **39** (1993) 2, 133-142
3. Molnár P.: ÉVIK **39** (1993) 3, 220-224
4. Salamon A., Katona L.: ÉVIK **39** (1993) 2, 93-114
5. Hajós Gy.: ÉVIK **39** (1993) 1, 6-25
6. Molnár J., Sárdy M.: ÉVIK **39** (1993) 1, 31-38
7. Kovács E.: ÉVIK **39** (1993) 1, 26-30
8. Kovács E.: ÉVIK **39** (1993) 2, 115-121
9. Molnár P., Pallóné Kisérdei I.: ÉVIK **39** (1993) 4, 278-289
10. Nagy E., Jobst K.: ÉVIK **39** (1993) 3, 202-205
11. Nagy E., Gosztonyi E.: ÉVIK **39** (1993) 3, 206-213
12. Ifj. Biacs P., Tóth Á.: ÉVIK **39** (1993) 1, 39-44
13. Tanács L. és mtsai: ÉVIK **39** (1993) 3, 214-219
14. Iszber és mtsai: ÉVIK **39** (1993) 3, 187-201
15. ÉVIK **39** (1993) 4, 332-335
16. Gajzágó I., Balázs A.: ÉVIK **39** (1993) 4, 303-308
17. Sebestyén R.: ÉVIK **39** (1993) 2, 122-132
18. Szabó S. A.: ÉVIK **39** (1993) 4, 309-313
19. Csapó J., S. Einarson: ÉVIK **39** (1993) 4, 290-302
20. Molnár P.: ÉVIK **39** (1993) 1, 55-58
21. Biacs P., Erdész S.: ÉVIK **39** (1993) 1, 59-60
22. Várkonyi G.: ÉVIK **39** (1993) 2, 143-147
23. Harkay T.-né, Csomárné Bognár K.: ÉVIK **39** (1993) 3, 225-226
24. Molnár P.: ÉVIK **39** (1993) 3, 227-228
25. Lásztity R.: ÉVIK **39** (1993) 4, 273-277